ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 23. března 2011

o státní podpoře C 28/05 (ex NN 18/05, ex N 517/2000) Německa pro podniky Glunz AG a OSB Deutschland GmbH

(oznámeno pod číslem K(2011) 1764)

(Pouze německé znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

(2011/524/EU)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie a zejména na první pododstavec čl. 108 odst. 2 této smlouvy ([1]),

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru, a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek v souladu s výše uvedenými ustanoveními ([2]) a s ohledem na tyto připomínky,

vzhledem k těmto důvodům:

I. POSTUP

(1) Dopisem ze dne 4. srpna 2000, který byl zaevidován dne 7. srpna 2000, oznámilo Německo Komisi, že hodlá ve prospěch investičního projektu podniků Glunz AG a OSB Deutschland GmbH udělit státní podporu s intenzitou podpory 35 %. Cílem podpory mělo být zřízení integrovaného střediska pro zpracování dřeva v Nettgau (spolková země Sasko-Anhaltsko). Zamýšlená podpora byla zaevidována pod číslem N 517/2000.

(2) Poté co Komise obdržela doplňující informace, vydala dne 25. července 2001 rozhodnutí, podle kterého nevznesla v souladu s víceodvětvovým rámcem pro regionální podpory velkých investičních projektů (dále jen „víceodvětvový rámec z roku 1998“) ([3]) proti intenzitě podpory 35 % námitky.

(3) Rozsudkem ze dne 1. prosince 2004 Kronofrance v. Komise, T-27/02 ([4]), prohlásil Tribunál rozhodnutí Komise za neplatné.

(4) Komise musí tudíž nyní na základě oznámení Německa ze dne 7. srpna 2000 přijmout nové rozhodnutí.

(5) Komise se dopisem ze dne 17. prosince 2004 dotázala Německa, zda si vzhledem k prohlášení o neplatnosti rozhodnutí Komise přeje sdělit k oznámení ze dne 7. srpna 2000 další informace. Dne 3. března 2005 byla v této věci zaslána upomínka. Německo odpovědělo dopisem ze dne 23. května 2005, ve kterém však nesdělilo žádné doplňující informace.

(6) Německo poskytlo danou podporu v únoru 2000 s podmínkou, že ji schválí Komise. Poté co Komise dne 25. července 2001 přijala rozhodnutí o tom, že nevznese námitky, zahájilo Německo vyplácení podpory.

(7) Protože Tribunál prohlásil příslušné rozhodnutí ze dne 25. července 2001 za neplatné, vznikla právní situace, jakoby takové rozhodnutí nebylo nikdy vydáno a Německo tedy povolení Komise ohledně zamýšlené intenzity podpory neobdrželo ([5]). Komise proto danou věc zanesla pod č. NN 18/05 v rejstříku protiprávně udělených podpor.

(8) Dopisem ze dne 20. července 2005 Komise informovala Německo o svém rozhodnutí zahájit ve věci podpory řízení podle čl. 108 odst. 2 SFEU.

(9) Rozhodnutí Komise o zahájení řízení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ([6]). Komise vyzvala zúčastněné strany, aby k dané podpoře předložily své připomínky.

(10) Komise obdržela připomínku od jedné zúčastněné strany. S touto připomínkou seznámila Německo, kterému bylo umožněno se k ní vyjádřit. Německo zaslalo svá stanoviska v dopisech ze dne 24. října 2005 a 24. ledna 2006.

([1]) S účinností od 1. prosince 2009 se články 87 a 88 Smlouvy o ES mění na články 107 a 108 Smlouvy o fungování EU. Oba soubory ustanovení jsou ve své podstatě identické. Pro účely tohoto rozhodnutí je v případě potřeby nutné odkazy na články 107 a 108 Smlouvy o fungování EU považovat za odkazy na články 87 a 88 Smlouvy o ES.

([2]) Úř. věst. C 263, 22.10.2005, s. 7.

([3]) Úř. věst. C 107, 7.4.1998, s. 7.

([4]) Sb. rozh. 2004, s. II 4177.

([5]) Srov. věc C-199/06 (CELF), Sb. rozh. 2008, s. I 469, body odůvodnění 60–64.

([6]) Viz poznámka pod čarou č. 2.

(11) Dopisem ze dne 28. února 2006 požádalo Německo podle čl. 7 odst. 6 třetí věty nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES ([7]), o odklad formálního vyšetřovacího řízení, neboť spolu s podnikem Glunz AG podalo u Soudního dvora Evropské unie proti rozsudku Tribunálu Kronofrance v. Komise opravný prostředek (spojené věci C-75/05 P a C-80/05 P).

(12) Dopisem ze dne 9. března 2006 vyjádřila Komise souhlas s odkladem řízení až do vydání rozsudku Soudním dvorem ve spojených věcech C-75/05 P a C-80/05 P, Německo a další v. Kronofrance.

(13) Soudní dvůr ve svém rozsudku ze dne 11. září 2008 ([8]) daný rozsudek Tribunálu potvrdil. Následně bylo ve věci C 28/05 obnoveno formální vyšetřovací řízení.

(14) Dopisem ze dne 4. srpna 2009 sdělilo Německo další informace. Na žádost Komise o další informace odpovědělo Německo dopisem ze dne 19. července 2010.

II. **PODROBNÝ POPIS PODPORY**

2.1 *OPATŘENÍ PODPORY*

(15) Zemský podpůrný institut (Landesförderinstitut) v Sasku-Anhaltsku dne 29. února 2000 rozhodl o poskytnutí investičních podpor podnikům Glunz AG a OSB Deutschland GmbH na zřízení střediska pro zpracování dřeva Nettgau (Sasko-Anhaltsko). Celková výše podpor činí 69 797 988 EUR.

(16) V souladu s oznámením ze dne 4. srpna 2000 bude poskytnuta podpora v podobě příspěvku ve výši 46 201 868 EUR, a to na základě 28. rámcového programu (Rahmenplan der Gemeinschaftsaufgabe „Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur“) ([9]) odsouhlaseného Komisí. Tento příspěvek odpovídá 23,17 % hrubých způsobilých nákladů.

(17) Dále bude na základě zákona o investičních příspěvcích z roku 1999 ([10]) poskytnut investiční příspěvek, který byl Komisí odsouhlasen ve výši 23 596 120 EUR. Tento investiční příspěvek odpovídá 11,83 % hrubých způsobilých investičních nákladů.

(18) Z informací poskytnutých Německem vyplývá, že na základě 28. rámcového programu (Rahmenplan der Gemeinschaftsaufgabe „Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur“) již byla vyplacena částka ve výši […] EUR (*) a v podobě investičního příspěvku částka ve výši […] EUR. Tím Německo již příjemcům vyplatilo částky podpory ve výši celkem […] EUR (z celkové přislíbené částky 69 797 988 EUR).

2.2 *PŘÍJEMCI PODPORY*

(19) Existují dva příjemci podpory:

(20) Jedním příjemcem je podnik Glunz AG (dále jen „Glunz“) se sídlem ve městě Hamm (Severní Porýní-Vestfálsko), jež byla založena v roce 1932 a v té době byla aktivní v obchodě se dřevem. Od šedesátých let minulého století tato firma vyrábí a prodává pouze třískové desky, vláknité desky se střední hustotou (MDF), OSB desky z orientovaných plochých třísek („Oriented Strand Board“, dále jen „OSB desky“) a překližku. V době vydání oznámení vlastnil v podniku Glunz 96,03 % akcií podnik Tableros De Fibras S.A. (dále jen „TAFISA“), který patří portugalské skupině SONAE.

(21) Dalším příjemcem je podnik OSB Deutschland GmbH (dále jen „OSBD“), který ze 100 % patří podniku TAFISA, a je tudíž sesterskou společností podniku Glunz, neboť oba podniky jsou dceřinými společnostmi podniku TAFISA. OSBD byl založen dne 16. července 1999 a po ukončení investičního projektu v Nettgau zahájil výrobu a odbyt OSB výrobků.

2.3 *INVESTIČNÍ PROJEKT*

(22) Místo investice se nachází v Nettgau (spolková země Sasko-Anhaltsko), které leží v oblasti podpory ve smyslu čl. 107 odst. 3 písm. a) SFEU, ve které v době oznámení činila maximální přípustná intenzita podpory uplatnitelná na podporu nových investic velkých podniků 35 % hrubých způsobilých nákladů.

(23) Glunz a OSBD vybudovaly v prostoru, který dosud nebyl využíván pro komerční účely, integrované středisko pro zpracování dřeva, které tvoří dvě spojené továrny. V první továrně, jež patří podniku OSBD, se vyrábějí OSB výrobky, ve druhé továrně, jež patří podniku Glunz, pak třískové desky. Německo uvedlo, že výrobní linky obou továren vzájemně spojuje společná technická infrastruktura. OSB desky a třískové desky se podle informací dále zpracovávají a kultivují ve stejném zařízení, v němž se brousí, spojují do vrstev, opatřují drážkami a pery. Jemné složky, které při zpracovávání OSB desek vznikají, se navíc podle informací Německa používají v sousední továrně na výrobu třískových desek. Obě továrny, včetně marketingu, nákupu a odbytu, jsou společně centrálně spravovány.

([7]) Úř. věst. L 83, 27.3.1999, s. 1.
([8]) Sb. rozh. 2008, s. I 6619.
([9]) Státní podpora N 209/99 – dopis Komise D/105751ze dne 2. srpna 2000.
([10]) Státní podpora N 702/97 – dopis Komise D/12438 ze dne 30. prosince 1999.

(*) Podléhá služebnímu tajemství.

(24) Německo uvádí, že integrované středisko pro zpracování dřeva podniků Glunz a OSBD nabízí díky optimálnímu uspořádání továrny a společné technické infrastruktuře několik výhod, zejména pokud jde o zpracování vyrobených dřevěných desek. Tyto výhody umožňují optimální využití daných výrobků ze dřeva, lepší využití surovin a jejich interní recirkulaci.

(25) Podle oznámení ze dne 7. srpna 2000 bude část podpory poskytnuta továrně na OSB desky a další část továrně na třískové desky. Pokud jde o způsobilé investiční náklady ve výši 81,8 milionů EUR, činí podpora továrně na OSB desky 28,61 milionů EUR, což odpovídá 35 % intenzitě podpory hrubých způsobilých nákladů. Pokud jde o způsobilé investiční náklady ve výši 117,6 milionů EUR, činí podpora továrně na třískové desky 41,18 milionů EUR, což rovněž odpovídá 35 % intenzitě podpory hrubých způsobilých nákladů.

(26) V době oznámení Německo předpokládalo, že se v integrovaném středisku pro zpracování dřeva v Nettgau vytvoří 355 stálých pracovních míst, konkrétně 234 pracovních míst v továrně na třískové desky a 121 míst v továrně na OSB desky. Kromě toho mělo v daných podporovaných oblastech nepřímo vzniknout 520 pracovních míst, z nichž 33 mělo zajišťovat již stávající místa. Nová investice v Nettgau měla být uskutečněna v období mezi lednem 2000 a koncem roku 2002. Výroba měla být zahájena v průběhu roku 2001 a plné kapacity měla dosáhnout po dvou letech.

(27) Výrobní kapacita nové továrny na OSB desky se pro rok 2002 odhadovala na […] m^3. V roce 1999 činila kapacita skupiny TAFISA v oblasti produkce OSB výrobků […] m^3.

(28) V roce 1999 činila výrobní kapacita třískových desek skupiny Glunz […] m^3. Podle informací Německa má celková výrobní kapacita díky továrně v Nettgau, jež má kapacitu […] m^3, vzrůst na […] m^3.

III. DŮVODY K ZAHÁJENÍ FORMÁLNÍHO VYŠETŘOVACÍHO ŘÍZENÍ

(29) Maximální intenzita podpory přípustná v rámci víceodvětvového rámce z roku 1998 se stanoví na základě výpočtu, pro nějž se používá několik hodnoticích kritérií, zejména faktor dokládající stav hospodářské soutěže v jednotlivých hospodářských odvětvích (faktor T). Tento faktor může mít čtyři hodnoty: 0,25, 0,5, 0,75 nebo 1. Hodnotu 1 může faktor získat pouze v případě, že v daném hospodářském odvětví (odvětví na nejnižším stupni klasifikace NACE) neexistuje nadměrná kapacita (test nadměrné kapacity) a/nebo že relevantní trh (definovaný jako dotčený výrobek a jeho náhrady) není trhem v propadu (test trhu v propadu).

(30) V rozhodnutí o zahájení řízení podle čl. 108 odst. 2 SFEU vyjádřila Komise pochybnosti, pokud jde o vymezení relevantního trhu, ke kterému patří OSB desky, a nemohla tedy určit, zda se s ohledem na určení faktoru hospodářské soutěže „T“ jedná o trh v propadu, či nikoli.

IV. STANOVISKA ZÚČASTNĚNÝCH STRAN

(31) Dne 22. listopadu 2005 obdržela Komise společné stanovisko ([11]) konkurentů, kteří patří skupině KronoGroup Switzerland (Kronotex GmbH & Co. KG, Kronoply GmbH & Co. KG a Kronofrance S.A.).

(32) Ve svém stanovisku se podniky skupiny KronoGroup vyslovily pro to, aby daný vymezený trh zahrnoval pouze OSB desky a překližku z měkkého dřeva. Překližka z tvrdého dřeva je podle jejich vyjádření výrazně dražší a používá se převážně v oblastech (nábytkářský průmysl a vybavení interiéru), ve kterých se OSB desky a překližka z měkkého dřeva téměř vůbec popř. vůbec nevyužívají. Aby podložily své tvrzení, odkazují zúčastněné strany na studii, kterou vypracovala poradenská firma Jaakko Pöyry, ([12]) a na publikaci finského výzkumného institutu Finnish Forest Research Institute.

(33) Připomínky skupiny KronoGroup lze shrnout následovně:

(34) KronoGroup tvrdí, že Komise při určení, zda jde o trh v propadu, použila údaje pro období do roku 1999, neboť byly v době přijetí původního rozhodnutí o schválení podpory (červenec 2001), které později Tribunál zrušil, byly k dispozici pouze tyto údaje. Zúčastněné strany tvrdí, že v období 1995–1999 vykazoval trh s třískovými deskami negativní průměrnou míru růstu –4,626 %. KronoGroup však připouští, že v období 1994–1999 vykazoval trh s třískovými deskami pozitivní průměrnou míru růstu 0,456 % (která ovšem byla nižší než celkový růst zpracovatelského průmyslu v EHP).

(35) KronoGroup dále uvádí, že Komise měla podporu pro továrnu na OSB desky a podporu pro továrnu na třískové desky posuzovat odděleně, tj. nepočítat společnou intenzitu podpory s ohledem na celkový projekt, neboť obě investice, obě výrobní linky a oba trhy s výrobky lze od sebe jasně odlišit. To by znamenalo, že se veškerá hodnoticí kritéria pro obě továrny musí vypočítat odděleně.

([11]) Informace v zastoupení podniku KronoGroup zprostředkovala advokátní kancelář Luther, Willma, Buchholz, Baierlein und Nierer.

([12]) Studie „Structural Panel Supply and Demand in Europe“ ze dne 10. prosince 2003.

(36) KronoGroup dále tvrdí, že Glunz, poté co investoval v Nettgau, uzavřel svou továrnu na výrobu třískových desek v Sassenburgu (který leží ve vzdálenosti 30 km, avšak v jiné spolkové zemi – v Dolním Sasku ([13])). KronoGroup cituje novinové články, ze kterých vyplývá, že všechny zaměstnance továrny v Sassenburgu převzala nová továrna v Nettgau. Podle mínění skupiny KronoGroup to odporuje cíli víceodvětvového rámce z roku 1998, kterým je vytvořit v oblastech způsobilých pro podporu pracovní místa pro občany na místě. Tato pracovní místa tedy neměla být při určování kritérií „poměr mezi kapitálem a zaměstnaností“ a „regionální dopad“ podle víceodvětvového rámce z roku 1998 zohledněna (posouzení obou kritérií závisí na počtu pracovních míst, která se díky investici vytvoří).

(37) KronoGroup závěrem tvrdí, že Komise měla podle čl. 11 odst. 2 nařízení (ES) č. 659/1999 nařídit prozatímní navrácení podpory (příkaz k navrácení protiprávních podpor), neboť Glunz a OSBD díky z části vyplacené podpoře získaly významnou konkurenční výhodu.

V. **STANOVISKA NĚMECKA**

(38) Připomínky Německa lze shrnout následovně:

5.1 *PŘIPOMÍNKY K VYMEZENÍ RELEVANTNÍCH TRHŮ PRO OSB DESKY*

(39) Německo považuje za relevantní trh pro OSB trh s OSB deskami a překližkou, jejichž konečná užití slouží jako obaly, oplocení, krovy, podlahová krytina i vnitřní obložení a obložení stěn. Tento trh není podle názoru Německa trhem v propadu.

(40) Oblasti použití, ve kterých lze OSB desky využít jako náhrady za překližku, se do velké míry shodují s hlavními oblastmi použití překližky z měkkého dřeva. V důležitých oblastech, ve kterých se používá překližka z tvrdého dřeva (nábytkářský průmysl, stavební průmysl a vybavení dopravních prostředků), však nelze OSB desky – z důvodu jejich technických vlastností – použít. Pokud by se OSB desky zahrnuly do celkového trhu s překližkou z tvrdého a měkkého dřeva, neodpovídalo by to podle mínění Německa realitě na dotčených trzích. To podle Německa potvrzuje i studie vypracovaná poradenskou firmou Jaakko Pöyry ze dne 21. října 2005.

([13]) Tato oblast nebyla podle německé mapy regionální podpory platné na období 2000–2006 oblastí způsobilou pro podporu.

(41) Jaakko Pöyry odhaduje, že OSB desky lze procentuálně využít jako náhradu v uvedených oblastech použití následovně: obaly 40–60 %, oplocení 70–80 %; krovy 70–90 %, podlahová krytina 50–80 %, vnitřní obložení a obložení stěn 70–90 %.

(42) V nábytkářském průmyslu nejsou desky OSB kvůli svým povrchovým vlastnostem vhodné pro použití tam, kde jsou viditelné. Protože se OSB desky vyrábějí z orientovaných plochých třísek („oriented strands“), je jejich povrch hrubý a nerovný, opticky neatraktivní. Proto také nelze OSB desky pokrýt dekorativní vrstvou. OSB desky jsou vhodné pouze pro takové díly nábytku, které nejsou viditelné (např. spodní část čalouněného nábytku). V oblasti použití pro neviditelné části nábytku však OSB desky nemohou cenově konkurovat výrazně levnějším třískovým deskám, které se v této oblasti používají především.

(43) Pokud jde o oblast stavebního průmyslu („formwork“), má při lití betonu rozhodující význam hladký povrch použitého bednění. Z důvodu nerovností povrchu OSB desek, které se tvoří při jejich výrobě, se musí OSB desky v oblasti viditelného betonu pokrýt zvláštní vrstvou, aby se zajistil stejnoměrný povrch viditelného betonu. Takové další zpracování je však náročné a zdražuje konečný výrobek. OSB desky mohou překližce konkurovat pouze tehdy, pokud se pro bednění použijí opakovaně. To však není z praktických důvodu jednoduché. Desky jsou na staveništi silně namáhány, a proto může dojít k poškození jejich povrchu. Pokud v nich vzniknou trhliny, hrozí, že se pod vlivem mokra/vlhka zkřiví či jiným způsobem zdeformují. Použít kvalitní zušlechtěné OSB desky opakovaně proto není jednoduché. Kromě toho jsou okraje OSB desek nestabilní a citlivé na vlhkost. Aby se dal materiál využít jako bednění pro beton, musí být navíc pevný v tahu a odolný vůči ohýbání. Z tohoto hlediska nesplňují OSB desky požadavky, které má stavební průmysl ohledně materiálu pro bednění. Oproti tomu je překližka z měkkého dřeva pro využití v této oblasti vhodná, a to z důvodu své poměrně nízké ceny a rovného povrchu. Svědčí o tom také objem jejího skutečného využití ve stavebním průmyslu.

(44) V oblasti dopravních prostředků je rovnoměrný povrch rovněž důležitý, neboť zde používané desky se musí často pokrývat vrstvou. Pokrýt vrstvou OSB desky není z různých důvodů jednoduše možné. I kdyby se na OSB desky nanesla vrstva (např. z melaminového papíru), hrozí, že v této vrstvě z důvodu nerovnoměrné struktury jejich povrchu vzniknou trhliny. Při nakládce vysokozdvižným vozíkem je na povrch v určitých bodech vyvíjen tlak. Hrozí proto, že v takovém případě do desky ve vlhkém a mokrém prostředí vnikne voda, čímž se deska může zdeformovat či pokřivit. Pokrytí povrchu stabilní vrstvou by zajistil pouze drahý postup dalšího zpracování. Povrch OSB desek není v porovnání s překližkou z tvrdého dřeva ani jinak dostatečně

odolný, aby odolal zátěžím a působení tlaku v oblasti dopravy. Oproti tomu je překližka z tvrdého dřeva díky svému obzvláště tvrdému povrchu relativně odolná vůči poškrábaní a otlakům.

(45) Při posouzení nahraditelnosti OSB desek a překližky z měkkého dřeva na jedné straně a překližky z tvrdého dřeva na straně druhé jsou především důležité technické vlastnosti a možnosti použití desek OSB, jakož i rozdíl v cenách mezi nimi a překližkou z tvrdého dřeva. Překližka z tvrdého dřeva ve všech technických ohledech vyniká nad překližkou z měkkého dřeva a nad OSB deskami. V oblatech použití, ve kterých dominují OSB desky a překližka z měkkého dřeva, je však málo konkurenceschopná, a to kvůli rozdílu v cenách mezi překližkou z tvrdého dřeva na jedné straně a OSB deskami a překližkou z měkkého dřeva na straně druhé. Podle názoru Německa by proto bylo chybné se domnívat, že OSB desky mohou být nahrazeny veškerými typy překližky, včetně překližky z tvrdého dřeva.

(46) Trh s OSB deskami a překližkou, jejichž konečná užití slouží jako obaly, oplocení, krovy, podlahová krytina i vnitřní obložení a obložení stěn se do značné míry překrývá s trhem s OSB deskami a překližkou z měkkého dřeva. Rozdíl mezi oběma definicemi trhu existuje pouze v oblasti stavebního průmyslu („formwork"). Pro tuto oblast nejsou OSB desky vhodné, zatímco překližku z měkkého dřeva lze v této oblasti použít a také se zde skutečně používá. Základním sdělením výše uvedeného je, že překližku z tvrdého dřeva v žádném případě nelze zařadit do trhu s OSB deskami.

5.2 *PŘIPOMÍNKY K VÝVOJI NA TRHU S TŘÍSKOVÝMI DESKAMI*

(47) Německo se domnívá, že faktor dokládající stav hospodářské soutěže by měl mít, pokud jde o trh s třískovými deskami, hodnotu 1. Tento trh nelze považovat za trh v propadu, neboť vykazuje výrazný vzestupný trend ve smyslu bodu 7.8 víceodvětvového rámce z roku 1998.

(48) K této skutečnosti předložilo Německo posudek prof. Stefana Collignona (Harvardská univerzita, Minda de Gunzburg Center for European Studies) ([14]), ze kterého vyplývá, že trh s třískovými deskami v období od roku 1972 do roku 2003 dlouhodobě rostl rychleji než celý zpracovatelský průmysl (o 36 %). Podle mínění Německa nelze trh s třískovými deskami vzhledem k tomuto dlouhodobému výraznému vzestupnému trendu podle bodu 7.8 víceodvětvového rámce z roku 1998 považovat za trh v propadu.

5.3 *PŘIPOMÍNKY K ROZDĚLENÍ INTENZITY PODPORY MEZI PROJEKTY*

(49) Pokud by Komise přesto dospěla k názoru, že faktor T dokládající stav hospodářské soutěže by měl mít v případě trhu s třískovými deskami hodnotu 0,75 (zatímco trh s OSB deskami má hodnotu 1), je třeba podle názoru Německa stanovit společnou intenzitu podpory pro celý projekt v Nettgau pomocí příspěvků na úhradu obou výrobních linek, tj. pro výrobu OSB desek a třískových desek.

(50) Příspěvek na úhradu je příspěvek, který poskytuje výrobek k úhradě fixních nákladů a k docílení čistého zisku podniku. Určuje se jako rozdíl mezi výnosy a proměnlivými náklady, které výrobek přímo způsobuje.

(51) Použitím příspěvků na úhradu jako referenční hodnoty se intenzita podpory rozdělí na jednotlivé části investičního projektu v Nettgau podle skutečného příspěvku OSB výrobků a třískových desek k hospodářským výsledkům podniku.

5.4 *PŘIPOMÍNKY KE ZBÝVAJÍCÍM TVRZENÍM KRONOGROUP*

(52) Německo se domnívá, že posouzení podpory by mělo vycházet ze skutečností, které byly známy v době vydání oznámení dne 7. srpna 2000.

(53) Německo míní, že to vyplývá z výkladu víceodvětvového rámce z roku 1998. Německo odkazuje v této souvislosti na bod 3.1 víceodvětvového rámce z roku 1998, který stanoví, že maximální přípustná intenzita podpory se určuje na základě stropu pro regionální podpory platného v době vydání oznámení. Podíl na trhu je pak podle bodu 3.6 víceodvětvového rámce z roku 1998 třeba určit před podání žádosti o podporu. V příloze k víceodvětvovému rámci z roku 1998 se v oddíle „Dodatečná kontrola" navíc stanoví možnost, že Komise dodatečně přezkoumá, zda jsou údaje předložené v rámci oznámení správné.

(54) Německo dále tvrdí, že v době vydání oznámení nebyla k dispozici žádná čísla ohledně zjevné spotřeby za rok 1999. Pro zjištění střední meziroční míry růstu zjevné spotřeby za posledních pět let, které vyžaduje bod 7.8 víceodvětvového rámce z roku 1998, je v každém případě zapotřebí čísel dokládajících zjevnou spotřebu za šest let, nikoli za pět let, jak tvrdí KronoGroup. Důvodem je skutečnost, že míra růstu za určitý rok se vypočítává srovnáním spotřeby za dva po sobě následující roky.

(55) Pokud jde o tvrzení, že byla přemístěna pracovní místa, Německo potvrzuje uzavření továrny v Sassenburgu. Podle informací Německa byla továrna v Sassenburgu nejstarší továrnou na třískové desky podniku Glunz a vyráběla se značnými ztrátami. Německo tvrdí, že neměla šance na přežití a její provoz musel být – bez ohledu na novou investici v Nettgau – zastaven. […] pracovníků, kteří byli předtím zaměstnaní v Sassenburgu, bylo zaměstnáno v Nettgau ([…] % tamějších zaměstnanců).

([14]) Prof. Collignon je členem dozorčí rady Glunz AG.

(56) Německo ve svém stanovisku k připomínkám Krono-Group dodává, že víceodvětvový rámec z roku 1998 v každém případě pouze požaduje, aby byla nová pracovní místa vytvořena v dotčené oblasti podpory, avšak nestanoví, že tato místa musí být obsazena osobami z této dané oblasti podpory. Hlavním cílem je podpora rozvoje dané oblasti podpory.

(57) Podle informací Německa byla část strojů z Sassenburgu převedena do Nettgau. Tyto stroje jsou však vyloučeny z nákladů způsobilých pro podporu, a proto není tento převod strojů ve věci podpory důležitý. Účetní hodnota těchto strojů činí asi […] EUR a v celkovém investičním projektu představuje v každém případě pouze velmi malý podíl.

VI. **POSOUZENÍ PODPORY**

(58) Posouzení vychází z faktů, čísel a stavu věci, které byly známy v době vydání oznámení dne 7. srpna 2000. Protože od vydání původního oznámení do přijetí tohoto rozhodnutí uplynula jistá doba, nedá se vyloučit, že se mezitím změnily skutečnosti, trhy se dále rozvinuly a fakta týkající se projektu se vyvinula jinak, než se původně plánovalo. To však Komise ve svém posouzení nemůže zohlednit. Komise má obecně přijímat rozhodnutí ještě před skutečnou realizací investice, a to na základě odhadů budoucího vývoje a číselných údajů o trhu. Pokud se o několik let později ukáže, že se např. trhy vyvíjely jinak, intenzita podpory se přesto dodatečně neupravuje. Nyní musí Komise přijmout rozhodnutí po více než deseti letech od vydání původního oznámení. Přesto musí její posouzení vycházet z faktů a stavu věci, které byly známy v době vydání oznámení, nikoli z informací, které se objevily později.

6.1 *EXISTENCE PODPORY PODLE ČL. 107 ODST. 1 SFEU*

(59) Dotčenou podporu poskytl členský stát ze státních zdrojů ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU (viz oddíl 2.1 tohoto rozhodnutí). Díky této podpoře získaly Glunz a OSBD výhodu, neboť by jinak musely celou investici pokrýt z vlastních prostředků. Velký objem dotčených dřevěných desek se přepravuje v mezinárodním měřítku, a proto mezi členskými státy v daném odvětví dřevozpracujícího průmyslu existuje obchod. Finanční výhody, které oba podniky získaly, tak mohly narušit hospodářskou soutěž způsobem, jenž může tento obchod mezi členskými státy negativně ovlivnit. Komise se proto domnívá, že oznámené opatření představuje státní podporu ve prospěch podniků Glunz a OSBD ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

6.2 *OZNAMOVACÍ POVINNOST*

(60) Podle čl. 108 odst. 3 SFEU musí členské státy informovat Komisi o veškerých opatřeních podpory ještě před jejich realizací. Plánovaná podpora se poskytuje spolu se dvěma režimy regionální podpory, které Komise již schválila.

(61) Podle víceodvětvového rámce z roku 1998 se schválené režimy pro intenzitu podpory, jež se má poskytnout velkým investičním projektům, nepoužijí, pokud výše dané podpory překračuje jisté prahové hodnoty.

(62) Daná plánovaná podpora činí celkem 69 797 988 EUR. Pokud se má za to, že se podpora týká jediného investičního projektu, existuje podle bodu 2.1 ii) víceodvětvového rámce z roku 1998 povinnost ji oznámit, neboť celková výše podpory činí více než 50 milionů EUR.

(63) Jak je uvedeno v oddíle 2.3 tohoto rozhodnutí, Německo ve svém oznámení podrobně vysvětlilo, že se tato podpora poskytuje pro jediný investiční projekt.

(64) Podle bodu 7.2 pododstavce 2 víceodvětvového rámce z roku 1998 nesmí být jeden investiční projekt uměle rozdělen na dílčí projekty s cílem vyhnout se oznamovací povinnosti. V tomto případě to však stejně není významné. I kdyby se mělo za to, že se jedná o dva oddělené investiční projekty, musely by podpory pro investice do továrny podniku Glunz a továrny podniku OSBD přesto být oznámeny.

(65) Komise proto dospěla k závěru, že je nutné, aby daná podpora byla oznámena a posouzena podle víceodvětvového rámce z roku 1998.

6.3 *TŘI HODNOTICÍ KRITÉRIA VÍCEODVĚTVOVÉHO RÁMCE Z ROKU 1998*

(66) Aby bylo možné pro určitý projekt podpory určit její maximální přípustnou intenzitu, musí Komise podle víceodvětvového rámce z roku 1998 určit maximální intenzitu podpory (strop regionální podpory), jakou by mohl určitý podnik získat v dané oblasti podpory podle režimů regionální podpory, které byly platné a schválené v době vydání oznámení.

(67) Protože bylo dané oznámení vydáno dne 7. srpna 2000, použije se mapa regionální podpory platná pro období 2000-2006 ([15]). Nettgau (spolková země Sasko-Anhaltsko) leží v oblasti podpory podle čl. 107 odst. 3 písm. a) SFEU, v níž strop regionální podpory (vyjádřený jako hrubý ekvivalent grantu) činil v době vydání oznámení 35 %. Komise konstatuje, že plánovaná intenzita podpory činící 35 % hrubých způsobilých nákladů platný strop regionální podpory nepřekračuje.

(68) Podle víceodvětvového rámce z roku 1998 musí Komise na tuto intenzitu podpory činící 35 % použít tři opravné koeficienty, aby mohla pro dotčený projekt určit maximální přípustnou intenzitu podpory: faktor dokládající stav hospodářské soutěže (T), faktor „poměr mezi kapitálem a zaměstnaností“ (I) a faktor „regionální dopad“ (M).

([15]) Úř. věst. C 340, 27.11.1999, s. 8.

(69) Jak je uvedeno, KronoGroup dále tvrdí, že Komise měla podporu pro továrnu na OSB desky a podporu pro továrnu na třískové desky posuzovat odděleně, tj. nepočítat společnou intenzitu podpory s ohledem na celkový projekt, neboť obě investice a oba trhy s výrobky lze od sebe jasně odlišit.

(70) Komise k tomu konstatuje, že bod 7.2 víceodvětvového rámce z roku 1998 definuje pojem „investiční projekt" jako kapitálovou investici podniku, která slouží ke zřízení či rozšíření firmy či k zahájení činnosti, která má za cíl vytvoření zcela nového výrobku či zásadní změnu výrobního postupu stávající firmy.

(71) Německo uvádí podrobné argumenty ohledně propojení obou továren, které byly na stejném místě zřízeny dvěma sesterskými společnostmi koncernu. Výrobní linky obou továren jsou propojeny společnou technickou infrastrukturou. OSB desky a třískové desky se podle informací Německa dále zpracovávají a kultivují ve stejném zařízení, v němž se brousí, spojují do vrstev, opatřují drážkami a pery. Jemné složky, které při zpracovávání OSB desek vznikají, se pak používají v sousední továrně na výrobu třískových desek. Obě továrny, včetně marketingu, nákupu a odbytu, jsou navíc společně centrálně spravovány.

(72) Vzhledem k úzkému technickému, funkčnímu a správnímu propojení obou továren, které jsou zřízeny na stejném místě, představují investice do továrny na OSB desky a továrny na třískové desky jediný investiční projekt, tj. jsou investicí do zřízení nové firmy. Následuje výpočet maximální přípustné intenzity podpory poskytované pro celý investiční projekt.

6.3.1 FAKTOR DOKLÁDAJÍCÍ STAV HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE (T)

6.3.1.1 ***Příslušná ustanovení***

(73) Podle bodu 3.2 víceodvětvového rámce z roku 1998 představuje povolení podpory ve prospěch podniku v odvětví s nadměrnou strukturální kapacitou mimořádné riziko narušení hospodářské soutěže. Jakékoliv rozšíření kapacity, které není vyrovnáno snížením kapacity na jiném místě, zostřuje problém nadměrné strukturální kapacity. Komise konstatuje, že oznámený projekt vytvoří na vnitřním trhu další kapacity. Při určování faktoru T je proto nutné posoudit, zda se bude projekt realizovat v odvětví/pododvětví s nadměrnou strukturální kapacitou.

(74) Pokud jsou ohledně využití kapacity k dispozici dostatečné údaje, musí se Komise podle bodu 3.3 víceodvětvového rámce z roku 1998 ve své analýze k určení faktoru T omezit na analýzu možné existence strukturálních/vysokých nadměrných kapacit v dotčeném odvětví/pododvětví.

(75) Podle bodu 3.4 víceodvětvového rámce z roku 1998 zjišťuje Komise, zda k investici dochází na trhu v propadu jen v tom případě, kdy ohledně využití kapacity dostatečné údaje k dispozici nejsou. Podle rozsudku Tribunálu (T-27/02 Kronofrance v. Komise) je třeba chápat body 3.4 a 3.10 víceodvětvového rámce z roku 1998 v tom smyslu, že Komise musí posoudit, zda je dotčený trh v propadu, pokud na základě údajů o využití kapacity daného odvětví nemůže dojít ke kladnému závěru, že strukturální nadměrná kapacita existuje. Soudní dvůr rozsudkem Německo a další v. Kronofrance tento rozsudek Tribunálu potvrdil.

(76) Proto Komise nejprve posoudí, zda jsou ohledně využití kapacity k dispozici dostatečné údaje. Pokud tomu tak není nebo pokud z uvedených údajů vyplývá, že strukturální nadměrné kapacity neexistují, Komise na základě údajů o zjevné spotřebě posoudí, zda jde o trh v propadu. Podle bodu 3.6 víceodvětvového rámce musí Komise zároveň určit, zda podíl příjemců na trhu činil ještě před podáním žádosti o podporu 40 %.

(77) Údaje o trhu týkající se využití kapacity musí být určeny podle nejnižšího stupně klasifikace NACE. Aby Komise mohla vymezit, zda jde o trh v propadu a zda bude překročen strop pro podíl na trhu, musí navíc vymezit relevantní trh výrobku/výrobků, kterých se dotčený investiční projekt týká.

6.3.1.2 ***Dotčené výrobky***

(78) Investiční projekt se týká výroby OSB desek (desek z orientovaných plochých třísek, „Oriented Strand Board") a třískových desek.

(79) Třískové desky se vyrábějí tak, že se dezintegrované třísky z kulatiny a/nebo znovu použité dřevěné třísky spojí organickým pojivem. Tyto desky se používají převážně v nábytkářském průmyslu a v oblasti interiéru.

(80) OSB desky se vyrábějí tak, že se třísky z borového dřeva spojují do tří vrstev. OSB desky se používají především

při stavbě montovaných domů, v obalovém průmyslu a k renovaci starých budov. Technologie orientovaných plochých třísek byla vyvinuta v padesátých letech minulého století v severní Americe. V osmdesátých a devadesátých letech minulého století se orientované ploché třísky prosadily na trhu s dřevěnými deskami a od té doby se používají jako náhrada dražší překližky/překližky z měkkého dřeva.

6.3.1.3 ***Relevantní trh***

(81) Podle bodu 7.6 víceodvětvového rámce z roku 1998 zahrnuje relevantní trh výrobky investičního projektu a výrobky, které jsou spotřebitelem (z důvodu zvláštních vlastností těchto výrobků, jejich ceny a zamýšleného užití) nebo výrobcem (z důvodu flexibility výrobních linek) považovány za jejich náhradu. Relevantní zeměpisný trh obecně zahrnuje oblast EHP nebo případně některou jeho podstatnou část, pokud se v ní konkurenční podmínky dostatečně odlišují od ostatních oblastí EHP.

Relevantní výrobkový trh

(82) Projekt se týká výroby OSB desek a třískových desek. Podle informací poskytnutých Německem nelze v daných výrobních linkách vyrábět více různých výrobků, nýbrž pouze modifikace jediného výrobku s různou kvalitou povrchu. Z toho důvodu lze z výrobního hlediska vyloučit náhradu z důvodu flexibility výrobních linek.

(83) Na straně poptávky jsou však třískové desky a desky OSB do jisté míry nahraditelné, zejména v oblasti stavby montovaných domů. Tato náhrada se však týká pouze necelých 10 % objemu trhu a je tedy nutné označit ji za omezenou ([16]). Důvodem jsou zřejmě účely konečného využití a značný rozdíl v cenách (cena OSB desek činí 285 EUR/m^3 a cena třískových desek 117 EUR/m^3). Komise se domnívá, že daná nahraditelnost je příliš malá, aby odůvodnila přiřazení OSB desek a třískových desek ke stejnému výrobkovému trhu.

(84) Ve svém rozhodnutí o zahájení řízení podle čl. 108 odst. 2 SFEU vyjádřila Komise názor, že třískové desky tvoří oddělený výrobkový trh. Protože tento názor nebyl zpochybněn, Komise konstatuje, že třískové desky budou pro účely tohoto posouzení považovány za samostatný relevantní výrobkový trh.

(85) Pokud jde o OSB desky bylo v rozhodnutí o zahájení řízení podle čl. 108 odst. 2 SFEU konstatováno, že v EHP existuje mezi OSB deskami a překližkou (jejími určitými druhy/kategoriemi) jistá nahraditelnost

(86) Překližka je víceúčelová polymerová dřevěná a vrstvená deska. Skládá se v zásadě z lichého počtu tenkých vrstev dřeva, dýh, které se spojují syntetickými nebo přírodními lepidly. Existují překližky z měkkého i tvrdého dřeva. Měkké dřevo, jako je jedlové, smrkové a borové dřevo, je (převážně) dřevo stálezelených jehličnatých stromů (výraz neodkazuje na tvrdost dřeva), tvrdé dřevo je dřevo stromů se širokými listy, stromů, které plodí ovoce a ořechy a v zimě mají většinou vegetativní klid.

(87) Aby si Komise ujasnila, do jaké míry jsou OSB desky a různé druhy/kategorie překližky nahraditelné, vyzvala zúčastněné strany, aby se vyjádřily k vymezení trhu, ke kterému OSB desky patří.

(88) Ze stanovisek, jež zaslaly Německo a KronoGroup, jeden z nejdůležitějších konkurentů příjemce podpory, shodně vyplývá, že relevantní trh zahrnuje OSB desky a překližku, jejichž konečná užití slouží jako obaly, oplocení, krovy, podlahová krytina i vnitřní obložení a obložení stěn. Pouze v případě těchto konečných užití je možné OSB desky a překližku vzájemně nahradit z více než 50 %. U dopravních prostředků (poměr tloušťka/váha) a v nábytkářském průmyslu (optické vlastnosti) však lze z důvodu rozdílných vlastností materiálu vzájemně nahradit pouze ve velmi malé míře (méně než 20 %). Tyto argumety a míru nahraditelnosti jednotlivých konečných užití potvrdily studie firmy Jaakko Pöyry ([17]).

(89) Konečná užití uvedená v 88. bodě odůvodnění jsou téměř stejná jako konečná užití překližky z měkkého dřeva (jediný rozdíl spočívá v tom, že překližka z měkkého dřeva se na rozdíl od OSB desek navíc používá ve stavebním průmyslu). Nahraditelnost OSB desek a překližky z tvrdého dřeva však oproti tomu není dostatečně velká, aby odůvodnila jejich přiřazení ke stejnému relevantnímu trhu.

(90) Komise proto jako relevantní trh, ke kterému patří OSB desky, určuje trh s OSB deskami a překližkou, jejichž konečná užití slouží jako obaly, oplocení, krovy, podlahová krytina i vnitřní obložení a obložení stěn. Tento trh je se do velké míry shoduje s trhem s OSB deskami a překližkou z měkkého dřeva.

([16]) Studie poradenské firmy Jaako Pöyry: „The Development of Wood-Based Panel Industry – Capacity Utilisation Rate and Substitution between OSB and Particle board in the European Economic Area 1993-1998“ ze dne 20. června 2000.

([17]) „Expert Opinion on OSB Substitution Potential of Plywood and Mill Capacity Calculations“. Jaakko Pöyry, 15. září 2000. „Substitution between OSB and Plywood in the European Economic Area“. Jaakko Pöyry, 13. února 2001.

Relevantní zeměpisný trh

(91) Třebaže se velké množství dřevěných desek přepravuje přes hranice, jde o objemný a těžký výrobek. Jejich doprava na velké vzdálenosti je tedy zpravidla drahá, a proto se desky přepravují do vzdálenosti jen asi 800 km. Jednotlivé oblasti dodávky lze popsat jako několik kruhů, které se vzájemně překrývají, v jejichž centru leží daná výrobní továrna. Protože jsou jednotlivé výrobní továrny rozptýleny a přirozené oblasti dodávky se překrývají v různé míře, přesouvají se důsledky částečně z jednoho kruhu do jiného. Lze se proto domnívat, že relevantním zeměpisným trhem pro oba dotčené výrobky je EHP ([18]).

6.3.1.4 ***Údaje o využití kapacity***

(92) Podle bodu 7.7 víceodvětvového rámce z roku 1998 existuje nadměrná strukturální kapacita, pokud je míra využití kapacit dotčeného odvětví/pododvětví v průměru po dobu posledních pěti let o více než dva procentní body nižší než míra využití kapacit zpracovatelského průmyslu jako celku. Nadměrná strukturální kapacita je kvalifikovaná jako závažná, jestliže činí rozdíl v porovnání s průměrem zpracovatelského průmyslu více než pět procentních bodů.

(93) Podle poznámky pod čarou č. 13 víceodvětvového rámce z roku 1998 musí být údaje o trhu týkající se využití kapacity určeny podle nejnižšího stupně klasifikace NACE. Komise se domnívá, že výroba OSB desek a třískových desek podniky Glunz a OSBD odpovídá třídě 20.20 klasifikace NACE (výroba desek z dýhy a překližky, dřevovláknitých desek a dřevotřískových desek), neboť na výrobu třískových desek, překližky a OSB desek připadá 81 % celkové výroby dřevěných desek v Evropě ([19]). Komise proto považuje za přiměřené vycházet při posouzení využití kapacity z třídy 20.20 klasifikace NACE.

(94) Německo předložilo údaje o průměrné míře využití za roky 1994–1998 (údaje ohledně těchto pěti let byly v době vydání oznámení k dispozici) třídy 20.20 klasifikace NACE v EHP, pokud jde o výrobu dřevěných desek. Tyto údaje, které pocházejí ze studie nezávislého odborného znalce ([20]), splňují požadavky bodu 7.7 víceodvětvového rámce, neboť odpovídají odvětví na nejnižším stupni klasifikace NACE.

(95) Odborný znalec určil za základ pro výpočet roční kapacity denní kapacitu (23 hod.in) výrobní linky za 300 dní v roce. Tento základ pro výpočet roční kapacity určil s pomocí informací, které získal od průmyslu a ze své vlastní databáze („Wood-Based Panel Mill Databank“) a které se týkají údajů o kapacitách jednotlivých továren a lisovacích zařízení. Zjištěný údaj o kapacitě (23 hod/300 dní) zohledňuje rozdíly mezi stroji, pokud jde o typ a rok výroby, a uspořádání továren.

(96) Studie dospěla k závěru, že roční míra využití kapacity v letech 1994–1998 (údaje ohledně těchto pěti let byly v době vydání oznámení k dispozici) činila v EHP u třískových desek 88,8 %, u OSB desek 80,4 %, u třískových desek a OSB desek společně 88,8 % a u dřevěných desek celkem (NACE 20.20) 85 %.

(97) Celkové využití kapacity průmyslu s dřevěnými deskami (NACE 20.20) v EHP dokládá následující tabulka:

	1994	1995	1996	1997	1998
Výroba celkem (v 1 000 m^3)	30,673	32,412	32,566	35,178	36,481
Kapacita celkem (v 1 000 m^3)	36,776	37,148	40,034	40,545	41,787
Míra využití	**83 %**	**87 %**	**81 %**	**87 %**	**87 %**

(98) Komise také zohlednila druhou studii ([21]), kterou zadala. Tato druhá studie vycházela z denní kapacity 22 hodin a roční kapacity 345 dní za roky 1995–1997, přičemž průměrné využití kapacity určila na 81,8 %. Tato druhá studie zřejmě vychází pouze z průměrné roční kapacity moderních zařízení, kromě toho v ní chybí údaje za ostatní roky v období 1994–1998.

([18]) Viz také věc IV/M.599 – Noranda Forest/Glunz (Úř. věst. C 298, 11.11.1995).

([19]) Michel Vernois, Centre Technique du Bois et de l'Ameublement, Paříž, znalecká zpráva „Market Structure and Competition in the European Wood Industry“, 2001.

([20]) Poradenská firma Jaako Pöyry: „The Development of Particle board and OSB Consumption and Capacity Utilisation Rate in the EEA 1993-1998“, 14. dubna 2000.

([21]) Viz poznámka pod čarou č. 19.

(99) Podle bodu 3.1 víceodvětvového rámce za rok 1998 Komise při posouzení pravděpodobných důsledků pro hospodářskou soutěž na relevantním trhu rovněž zohlední údaje z nezávislých externích zdrojů. Pokud není snadné takové údaje získat, Komise plně zohlední příslušné údaje předložené členskými státy. Komise pokládá studii, kterou předložilo Německo, za dostatečně důvěryhodnou. Druhá studie, která nebyla úplná, by navíc dospěla ke stejnému závěru.

(100) V období 1994–1998 činila roční průměrná míra využití kapacit v celém zpracovatelském průmyslu Unie 81,72 %.

(101) Poté co Komise zohlednila výše uvedené, dospěla k závěru, že investiční projekt způsobí zvýšení kapacity v odvětví, ve kterém neexistuje nadměrná kapacita. Podle rozsudku Tribunálu Kronofrance v. Komise musí však Komise – pokud dospěje k závěru, že nadměrná strukturální kapacita neexistuje, jak je tomu v tomto případě – přezkoumat otázku, zda je dotčený trh v propadu.

6.3.1.5 ***Údaje o zjevné spotřebě***

Příslušná ustanovení

(102) Aby Komise zjistila, zda je dotčený trh v propadu, srovnává podle bodu 3.4 víceodvětvového rámce z roku 1998 vývoj zjevné spotřeby dotčených výrobků (tj. výroba plus dovoz mínus vývoz) s mírou růstu celého zpracovatelského průmyslu v EHP.

(103) Podle bodu 7.8 víceodvětvového rámce z roku 1998 se dotčený výrobkový trh považuje za trh v propadu, pokud je střední roční míra růstu zjevné spotřeby daného výrobku v posledních pěti letech značně (minimálně o 10 %) nižší než roční průměr celého zpracovatelského průmyslu v EHP. Výjimkou je případ, kdy lze u daného výrobku pozorovat silnou tendenci růstu při relativní míře růstu poptávky. Trh v absolutním propadu je trh, na němž byla střední míra růstu zjevné spotřeby v posledních pěti letech negativní.

Trh, ke kterému patří třískové desky

(104) Průměrná roční míra růstu zpracovatelského průmyslu v EHP činila v letech 1993–1998 ([22]) celkem 5,78 %.

(105) Ze studie nezávislého odborného znalce ([23]), která uvádí údaje o hodnotě zjevné spotřeby třískových desek (v miliardách EUR), vyplývají následující čísla za období 1993–1998 (údaje ohledně těchto šesti let byly v době vydání oznámení k dispozici):

V miliardách EUR	1993	1994	1995	1996	1997	1998	Roční růst
Třískové desky	4,61	4,78	5,91	4,98	5,71	5,65	4,15 %

(106) Komise konstatuje, že rozdíl v růstu (5,78 % v porovnání s 4,15 %) činí více než 10 %. Stejně je tomu i v případě, kdy se vychází z čísel do roku 1999 (tj. z čísel za období 1994–1999), jak navrhovala KronoGroup.

(107) Německo ve svém stanovisku odkazuje na bod 7.8 víceodvětvového rámce z roku 1998, podle kterého není trh v relativním propadu, pokud lze u daného výrobku pozorovat silnou tendenci růstu při relativní míře růstu poptávky, a to i v případě, že roční míra růstu je nižší než roční průměr celého zpracovatelského průmyslu v EHP. Za tímto účelem Německo odkazuje na studii, ze které vyplývá, že zjevná spotřeba třískových desek v období 1973–2003 vzrostla o 36 % rychleji než přidaná hodnota ve zpracovatelském průmyslu.

(108) Podle názoru Komise tato okolnost dostatečně nedokazuje silnou tendenci růstu při relativní míře růstu poptávky po třískových deskách. Tato podmínka víceodvětvového rámce z roku 1998 se týká situace, kdy je sice průměrná roční míra růstu relevantního trhu v minulých pěti letech nízká, avšak v posledních letech je patrný jasný vzestupný trend růstu, který by mohl trvat i v příštích letech (tj. krátkodobě), až se daná podporovaná investice realizuje. Tím se má zajistit omezení negativního dopadu na hospodářskou soutěž, jež by způsobila daná podpora.

([22]) Aby bylo možné vypočítat průměrnou roční míru růstu za období pěti let, jsou zapotřebí údaje o zjevné spotřebě za období šesti let.

([23]) Jaakko Pöyry: „The development of wood-based panels consumption in the EEA 1993-1999“.

(109) Daná studie však vychází z velmi dlouhodobých údajů, které neumožňují prognózu pro nejbližší budoucnost, která je pro posouzení dopadů investice důležitější. Studie navíc obsahuje údaje do roku 2003, které v době původního oznámení v roce 2000 nebyly k dispozici.

(110) Komise má proto za to, že trh s třískovými deskami je podle bodu 7.8 víceodvětvového rámce z roku 1998 trhem v relativním propadu a faktor dokládající stav hospodářské soutěže (T) tohoto výrobku má mít hodnotu 0,75.

Trh, ke kterému patří OSB desky

(111) Průměrná roční míra růstu zpracovatelského průmyslu v EHP činila v letech 1993–1998 5,78 %.

(112) Německo ve svém oznámení odkazuje na studii nezávislého poradce ([24]), která obsahuje následující údaje k hodnotě zjevné spotřeby OSB desek a překližky v jejich konečných užitích jako obaly, oplocení, krovy, podlahová krytina a vnitřní obložení v EHP v období 1993–1998 (v miliardách EUR):

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	Roční růst
OSB desky	0,05	0,06	0,08	0,10	0,13	0,18	31,321 %
Překližka – kategorie	0,46	0,55	0,55	0,48	0,50	0,49	1,175 %
Kategorie OSB desky a překližka ([1])	**0,51**	**0,61**	**0,63**	**0,58**	**0,63**	**0,67**	**5,765 %**

([1]) V konečných užitích jako obaly, oplocení, krovy, podlahová krytina a vnitřní obložení.

(113) V případě relevantního trhu, ke kterému patří OSB desky a kategorie překližky v konečných užitích jako obaly, oplocení, krovy, podlahová krytina a vnitřní obložení, tak rozdíl v růstu (5,765 % v porovnání s 5,78 %) nečiní více než 10 %. Proto relevantní trh není podle bodu 7.8 víceodvětvového rámce z roku 1998 trhem v propadu, faktor dokládající stav hospodářské soutěže (T) má tedy mít pro trh s OSB deskami hodnotu 1.

6.3.1.6 ***Podíly na relevantním trhu***

(114) Při určování faktoru stavu hospodářské soutěže musí Komise podle bodu 3.6 víceodvětvového rámce z roku 1998 také posoudit, zda podíl skupiny, ke které patří Glunz a OSBD, činí na relevantním trhu 40 % či více. Pokud by tomu tak bylo, hrozilo by, že poskytnutí podpory v maximální výši, jaká je v dotčené oblasti zpravidla přípustná, nadmíru naruší hospodářskou soutěž.

(115) Německo předložilo následující údaje ohledně podílů na trhu skupiny SONAE (mateřská společnost podniku TAFISA, ke kterému patří Glunz a OSBD) na úrovni EHP ([25]) v roce 1999 (před investicí) a v roce 2002 (po realizaci investice):

Výrobkové trhy	1999 (před investicí)	2002 (po realizaci investice)
Třískové desky	(…)	(…)
Kategorie OSB desek a překližky ([1])	(…)	(…)

([1]) V konečných užitích jako obaly, oplocení, krovy, podlahová krytina a vnitřní obložení.

(116) Předložená čísla ukazují, že podíl skupiny SONAE na relevantních trzích v době oznámení nepřesáhl hodnotu 40 %. Proto není nutné snížit zjištěné faktory dokládající stav hospodářské soutěže.

6.3.2 FAKTOR „POMĚR MEZI KAPITÁLEM A ZAMĚSTNANOSTÍ“ (I)

(117) KronoGroup zastávala ve svém stanovisku názor, že pracovní místa, která byla v důsledku uzavření továrny na třískové desky podniku Glunz v Sassenbergu přesunuta, by při určování faktorů „poměr mezi kapitálem a zaměstnaností“ a „regionální dopad“ neměla být zohledněna (posouzení obou faktorů závisí na počtu pracovních míst, která se díky investici vytvoří). Pokud by se totiž zohlednila, odporovalo by to podle mínění KronoGroup cíli, který stanoví víceodvětvový rámec z roku 1998, totiž vytvořit v dotčených oblastech pracovní místa pro občany na místě.

([24]) Zpráva poradenské firmy Jaakko Pöyry: „The development of OSB and Plywood Consumption in the European Economic Area 1993-1998“.

([25]) Týká se složení EHP v době původního oznámení z roku 2000.

(118) Slovní spojení „vytvoření pracovních míst“ ve smyslu víceodvětvového rámce z roku 1998 je třeba chápat v souvislosti s podporovanou oblastí, neboť daný projekt podporuje vytvořením pracovních míst v této oblasti regionální rozvoj. Proto se zdá, že je oprávněné uznat pracovní místa, jež jsou pro dotčenou oblast novými místy, za „vytvořená místa“. Vytvoření pracovních míst v podporované oblasti je díky vedlejším účinkům pro danou oblast pozitivní, a to i v případě, že se daná místa obsadí pracovníky, kteří sem dojíždějí ze sousední oblasti (v tomto konkrétním případě je sousední oblastí oblast, která nezískává podporu a leží ve stejném členském státě). Proto dané vytvoření pracovních míst splňuje hlavní cíl regionálních podpor.

(119) Komise proto zohlední tato pracovní místa při určování faktorů investičního projektu „poměr mezi kapitálem a zaměstnaností“ a „regionální dopad“.

(120) Faktor „poměr mezi kapitálem a zaměstnaností“, který stanoví víceodvětvový rámec z roku 1998, slouží k úpravě maximální přípustné intenzity podpory, aby se upřednostnily ty projekty, které efektivně více přispívají ke snížení nezaměstnanosti tím, že přímo vytvářejí relativně mnoho nových pracovních míst.

(121) Různé faktory „poměru mezi kapitálem a zaměstnaností“ jsou uvedeny v bodě 3.10.2 víceodvětvového rámce z roku 1998. V tomto konkrétním případě se investicemi, které celkem činí 199 400 000 EUR, vytvoří 355 pracovních míst. To se rovná poměru 561 700 EUR/jedno pracovní místo. Faktor „I“ pro úpravu maximální přípustné intenzity podpory tedy činí 0,8.

6.3.3 FAKTOR „REGIONÁLNÍ DOPAD“ (M)

(122) Faktor „regionální dopad“ zohledňuje pozitivní účinky, jaké má podporovaná nová investice na ekonomiku dotčené podporované oblasti. Vytvoření pracovních míst může sloužit jako měřítko způsobu, jakým projekt přispívá k rozvoji dotčené oblasti. Pomocí investice, která si vyžaduje značný kapitál, se může v dotčené podporované oblasti, popř. v sousedních podporovaných oblastech, nepřímo vytvořit mnoho pracovních míst. Vytvořením pracovních míst se v této souvislosti rozumí vytvoření míst, která byla přímo vytvořena projektem, a také místa, která vytvořili přímí dodavatelé a odběratelé v reakci na podporovanou investici.

(123) V době vydání oznámení dne 7. srpna 2000 Německo odhadlo počet pracovních míst, která měla vzniknout díky investici po dostavbě střediska pro zpracování dřeva, na 520 a rozdělilo je podle potřeby jednotlivých oblastí výroby takto:

	Výroba OSB desek Nepřímo vytvořená pracovní místa	Výroba OSB desek Doplňkové pracovní síly	Výroba třískových desek Nepřímo vytvořená pracovní místa	Výroba třískových desek Doplňkové pracovní síly	Celkem
Zpracování dřeva	61	11	70	12	154
Doprava dřeva do továrny	42	8	77	14	141
Doprava lepidel do továrny	5		8		13
Doprava paliva do továrny	2		3		5
Doprava melaminového papíru			1		1
Doprava z továrny k zákazníkům	50	9	76	14	149
Služby (údržba, opravy zařízení)	17	3	17	3	40
Úklidové služby	5		5		10
Ubytování zaměstnanců, uskladnění spotřebního zboží pro zaměstnance	2		5		7
Celkem	**184**	**31**	**262**	**43**	**520**

(124) Odhad nově vzniklých pracovních míst byl vypočítán takto:

(125) Podle informací Německa nejvíce pracovních míst, která nepřímo vytvoří obě oblasti výroby, vznikne díky dodávkám materiálu do továren a dodávkám konečných výrobků zákazníkům (309 míst).

(126) OSB výrobků by se podle odhadů mělo vyrobit asi […] m^3, což by mělo vést k prodeji asi […] m^3. K výrobě jednoho kubického metru konečného výrobku je zapotřebí asi […] m^3 dřeva, což odpovídá potřebě dřeva asi […] m^3/rok. Roční potřeba lepidel a chemikálií se odhaduje na […] t a roční potřeba paliva na […] t.

(127) Surovinou pro OSB výrobky je ze 100 % dřevo, které se těží v oblasti do 100 km od továrny. Odhaduje se, že továrny budou denně potřebovat […] m^3 dřeva, které budou dopravovat nákladní vozidla s přepravní kapacitou […] m^3. Pokud dvakrát denně pojede 39 nákladních vozidel (s přepravní kapacitou […] m^3) s 39 řidiči, osmi doplňkovými pracovními silami a třemi mechaniky, nepřímo vznikne 50 pracovních míst. Komise se však domnívá, že místa doplňkových pracovních sil neodpovídají definici pracovních míst podle bodů 3.7 a 7.5 víceodvětvového rámce z roku 1998 ([26]). Komise proto může pouze uznat, že přepravou materiálu k továrnám nepřímo vznikne 42 pracovních míst.

(128) Předpokládaný prodej […] m^3 by při 251 pracovním dni znamenal […] m^3 OSB výrobků za den, které by se přepravovaly v nákladních vozidlech s přepravní kapacitou […] m^3. 46 jízd denně si vyžaduje 46 řidičů, devět doplňkových pracovních sil a čtyři mechaniky, tj. nepřímo by se vytvořilo 59 nových pracovních míst. Bez doplňkových pracovních sil by tak nepřímo díky přepravě konečných výrobků k zákazníkům vzniklo 50 pracovních míst.

(129) Výrobní kapacita továrny na třískové desky se odhaduje na asi […] m^3 hrubě opracovaných třískových desek a na […] m^3 desek pokrytých vrstvou. Hrubě opracovaných třískových desek by se mělo prodat […] m^3 a desek pokrytých vrstvou […] m^3. Rozdíl mezi předpokládanými kapacitami a odhadovaným objemem prodeje vyplývá ze skutečnosti, že velká část třískových desek se pokrývá vrstvou. Celková poptávka po dřevě je udávána na […] m^3 za rok. Roční potřeba lepidel a chemikálií se odhaduje na […] t a roční potřeba paliva na […] t.

(130) Také v případě třískových desek se dřevo do továren dováží z okolí asi do 100 km. Odhaduje se, že denně bude potřeba […] m^3 kulatiny, […] m^3 dřeva na obaly a […] m^3 třísek. Odhaduje se, že bude nutné přepravit […] m^3 klád a […] m^3 dřeva na obaly a […] m^3 třísek. S tím je spojeno 72 jízd denně, pro které je třeba 72 řidičů a 14 doplňkových pracovních sil, jakož i pět mechaniků, což by nepřímo vytvořilo celkem 91 pracovních míst. Pokud nezohledníme doplňkové pracovní síly, vytvoří se v rámci dodávek materiálu do továrny na třískové desky 77 pracovních míst.

([26]) Trvalá pracovní místa na dobu neurčitou, která přímo souvisí s projektem.

(131) Předpokládaný prodej […] m^3/rok by při 251 pracovním dni znamenal […] m^3 třískových desek za den, které by se přepravovaly v nákladních vozidlech s přepravní kapacitou […] m^3. Pokud se od odhadovaného počtu 71 řidičů, 14 doplňkových pracovních sil a pěti mechaniků odečtou doplňkové pracovní síly, lze uznat, že se v rámci dopravy konečného výrobku k zákazníkům nepřímo vytvoří 76 pracovních míst.

(132) Německo neuvedlo informace ohledně 19 pracovních míst, která mají být vytvořena v rámci dopravy lepidel, paliva a melaminového papíru do obou továren. Komise však tento počet považuje za reálný.

(133) Komise proto předpokládá, že v rámci dopravy lze nepřímo vytvořit celkem 264 pracovních míst.

(134) Druhým důležitým zdrojem nepřímo vytvořených pracovních míst je při 251 pracovním dni v roce zpracování dřeva.

(135) Pro výrobu OSB desek je denně zapotřebí […] m^3 dřeva, z toho 95 % se zpracovává mechanicky a 5 % manuálně. Na mechanické zpracování […] m^3 je zapotřebí 25 pracovních skupin, z nichž každou tvoří dva pracovníci obsluhující stroje a dva dřevaři, přičemž vždy šest pracovních skupin má k dispozici jednoho doplňkového pracovníka. Každá pracovní skupina denně zpracuje […] m^3 dřeva. Zpracování dřeva tedy vytváří 54 pracovních míst. Na manuální zpracování […] m^3 dřeva je zapotřebí 13 lesních dělníků, kteří denně zpracují […] m^3 dřeva. Podle informací Německa vznikne dodatečně k 67 nepřímo vytvořeným pracovním místům ještě 13 míst pro doplňkové síly, což odpovídá celkovému počtu 80 pracovních míst. Protože z uvedených nepřímo vytvořených 67 pracovních míst pouze 61 míst vznikne v oblasti podpory, popř. v sousedních oblastech podpory, lze zohlednit pouze těchto 61 míst.

(136) Pro výrobu třískových desek je denně zapotřebí […] m^3 dřeva, z toho 95 % se zpracovává mechanicky a 5 % manuálně. Na základě stejných výpočtů, jež byly použity pro lesnické činnosti spojené s výrobou OSB desek, Německo dospělo k počtu 41 nepřímo vytvořených pracovních míst, včetně pěti míst pro doplňkové síly. Protože z uvedených nepřímo vytvořených 41 pracovních míst pouze 32 míst vznikne v oblasti podpory, popř. v sousedních oblastech podpory, lze zohlednit pouze těchto 32 míst.

(137) Německo předpokládá, že při denním množství […] m^3 dřeva na obaly nepřímo vznikne: 36 pracovních míst pro těžbu dřeva, jeho přepravu a rozdělení podle velikosti, sedm míst pro doplňkové síly a sedm míst pro nákup materiálu, logistiku atd. Z 43 nepřímo vytvořených pracovních míst však pouze 38 vznikne v oblasti podpory, popř. v sousedních oblastech podpory.

(138) Komise se proto domnívá, že v rámci lesnických činností bude nepřímo vytvořeno 131 pracovních míst.

(139) Německo nepředložilo informace ohledně vytvoření 51 pracovních míst plus šesti doplňkových sil v odvětví služeb, ani ohledně jejich ubytování a uskladnění spotřebního zboží pro zaměstnance. Některá dotčená pracovní místa mohou obě továrny sdílet, Komise proto považuje za reálný odhad pouze 45 nepřímo vytvořených pracovních míst.

(140) Z výše uvedeného vyplývá, že v oblasti podpory, popř. v sousedních oblastech podpory, nepřímo vznikne 440 pracovních míst. Pokud se nezohlední nepřímo vytvořená pracovní místa, která se pouze garantují, jde o celkem 407 nepřímo vytvořených pracovních míst. V porovnání s 355 přímo vytvořenými pracovními místy překračuje daný poměr v obou případech 100 % (440, popř. 407), z čehož vyplývá faktor „regionální dopad" 1,5.

6.3.4 INTENZITA PODPORY, KTERÁ JE PRO INVESTIČNÍ PROJEKT MAXIMÁLNĚ PŘÍPUSTNÁ

(141) Maximálně přípustná intenzita podpory se vypočítá podle bodu 3.10 víceodvětvového rámce z roku 1998 pomocí vzorce R × T × I × M ([27]).

(142) Faktor „T" dokládající stav hospodářské soutěže se u obou dotčených výrobků liší (pro OSB desky má hodnotu 1, pro třískové desky 0,75), je proto nutné stanovit, jak se faktor „T" vypočte společně pro celý projekt. Víceodvětvový rámec z roku 1998 v tomto ohledu neobsahuje žádné pokyny.

(143) V podobném případě, který se také řešil v rámci víceodvětvového rámce z roku 1998 a týkal se dvou výrobků s rozdílnými faktory hospodářské soutěže (věc C 15/06 – Pilkington ([28])) Komise konstatovala, že by bylo umělé stanovit oba faktory hospodářské soutěže na základě relativní hodnoty investice pro každý z dotčených výrobků, neboť uvedený projekt se týkal plně integrované továrny. Komise tedy pro posouzení použila poměr kapacit vytvořených pro oba dotčené výrobky.

(144) Tento konkrétní projekt se týká, jak je uvedeno v oddíle 2.3 tohoto rozhodnutí, dvou vzájemně spojených továren (továrny na OSB desky a továrny na třískové desky), které jsou propojeny společnou technickou infrastrukturou a jsou společně spravovány. Je možné rozlišit, jaké náklady způsobilé pro podporu se pojí s každou jednotlivou továrnou. Na rozdíl od rozhodnutí ve věci Pilkington lze v tomto případě tedy pro společný výpočet faktoru „T" použít poměr způsobilých investičních nákladů na oba výrobky.

(145) Ve svém stanovisku k rozhodnutí o zahájení řízení Německo navrhlo třetí možnost pro posouzení rozdílných faktorů „T" obou výrobků, tj. jako referenční hodnotu navrhlo použít příspěvky na úhradu ([29]) obou výrobních linek. Podle informací poskytnutých Německem se tak zajistí, že se zohlední, jak oba dotčené výrobky přispívají k hospodářským výsledkům podniku.

(146) V závislosti na uplatněném přístupu by společný faktor T celého investičního projektu činil 0,86 (výpočet na základě poměru kapacit ([30])), 0,85 (výpočet na základě poměru investičních nákladů ([31])) nebo 0,92 (výpočet na základě poměru příspěvků na úhradu ([32])).

(147) Zbývající dva faktory potřebné pro výpočet maximální přípustné intenzity podpory činí 0,8 („poměr mezi kapitálem a zaměstnaností", I) a 1,5 („regionální dopad", M). Maximální přípustná intenzita podpory vypočtená na základě vzorce R × T × I × M podle bodu 3.10 víceodvětvového rámce z roku 1998 proto činí 36,12 %, 35,70 %, popř. 38,64 %. 35 % intenzita podpory, kterou Německo oznámilo, je tedy v každém případě s víceodvětvovým rámcem z roku 1998 slučitelná.

(148) Není tedy nutné určit, na základě kterého přístupu se vypočítá společný faktor „T". Přístup, který navrhlo Německo (tj. přístup, který vede k nejpříznivějšímu výsledku), je však nutné v každém případě odmítnout, neboť vychází z údajů z roku 2004, které v době oznámení nebyly k dispozici.

6.3.5 PŘÍKAZ K NAVRÁCENÍ PROTIPRÁVNÍCH PODPOR NEBUDE VYDÁN

(149) Je třeba připomenout, že Německo již příjemcům vyplatilo podporu v celkové výši […] EUR (z celkové povolené částky 69 797 988 EUR).

([27]) „R" = maximální přípustná intenzita podpory pro velké podniky v dané oblasti podpory, „T" = stav hospodářské soutěže, „I" = poměr kapitálu a zaměstnanosti a „M" = regionální dopad.

([28]) Úř. věst. L 49, 20.2.2009, s. 18.

([29]) Příspěvek na úhradu se určuje jako rozdíl mezi výnosy a proměnlivými náklady, které výrobek způsobuje. Příspěvek na úhradu lze považovat za příspěvek, kterým určitý výrobek přispívá k úhradě fixních nákladů. Čili: příspěvek na úhradu udává výši zisku z každé prodané jednotky.

([30]) V oznámení se výrobní kapacita nové továrny na OSB desky odhaduje na […] m^3 (42 %) a továrny na třískové desky na […] m^3 (58 %). Společný faktor „T" tedy činí 0,42 × 1 + 0,58 × 0,75 = 0,86.

([31]) Náklady způsobilé pro podporu činí v případě továrny na OSB desky 81,8 Mio. EUR (41 %), v případě továrny na třískové desky 117,6 Mio. EUR (59 %). Společný faktor „T" tedy činí 0,41 × 1 + 0,59 × 0,75 = 0,85.

([32]) Podle informací poskytnutých Německem činil relativní příspěvek na úhradu továrny na OSB desky v roce 2004 68,5 % a továrny na třískové desky 31,5 %. Společný faktor „T" tedy činí 0,685 × 1 + 0,315 × 0,75 = 0,92.

(150) KronoGroup ve svém stanovisku vyjádřila názor, že Komise měla přikázat prozatímní navrácení podpory podle čl. 11 odst. 2 nařízení (ES) č. 659/1999.

(151) Příkaz k navrácení podpory je mimořádné opatření. Komise k němu smí přistoupit jen tehdy, pokud jsou splněny příslušné podmínky uvedené v článku 11 prováděcího nařízení (ES) č. 659/1999. KronoGroup neuvedla žádné argumenty, které by přesvědčivě doložily, že takové podmínky jsou splněny. Příkaz k navrácení podpory by byl v tomto konkrétním případě každopádně nepřiměřený.

VII. **ZÁVĚR**

(152) Komise konstatuje, že Německo poskytnutím sporné podpory porušilo čl. 108 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie. 35 % intenzita podpory, kterou Německo použilo, je však s víceodvětvovým rámcem z roku 1998 slučitelná. Spornou podporu tedy lze považovat za slučitelnou s vnitřním trhem,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Státní podpora poskytnutá Německem ve prospěch podniků Glunz AG a OSB Deutschland GmbH ve výši 69 797 988 EUR je podle čl. 107 odst. 3 písm. a) SFEU slučitelná s vnitřním trhem.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Spolkové republice Německo.

V Bruselu dne 23. března 2011.

Za Komisi
Joaquín ALMUNIA
místopředseda